

Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија врз основа на член 12 од Законот за утврдување на цени на водните услуги („Службен весник на РМ“ бр.7/16) на седницата одржана на ден 25.05.2017 година, донесе

ПРАВИЛНИК

ЗА НАЧИНОТ И ПОСТАПКАТА ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ТАРИФА ЗА ВОДНА УСЛУГА И НА РЕГУЛАТОРНА ТАРИФА ЗА ВОДНА УСЛУГА

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

- (1) Со Правилникот за начинот и постапката за утврдување на тарифа за водна услуга и на регулаторна тарифа за водна услуга (во понатамошниот текст: Правилник), се уредуваат начинот на утврдување на тарифата за водна услуга, постапката за утврдување на тарифата за водна услуга, критериумите за процена на барањето и поднесоците за утврдување на тарифата за водна услуга, роковите за постапување, постапката за преговарање, како и начинот, постапката, условите и потребната документација за донесување на регулаторна тарифа за водна услуга (во понатамошниот текст: регулаторна тарифа).

Член 2

- (1) Одредбите на овој Правилник се однесуваат на постапките за утврдување на тарифа за водна услуга односно регулаторна тарифа за даватели на водни услуги кои за своите крајни корисници обезбедуваат една или повеќе од следните водни услуги:

- снабдување со сурова вода наменета за водоснабдување на населението;
- снабдување со вода за пиење или водоснабдување;
- собирање и одведување на урбани отпадни води и
- прочистување на отпадни води.

Член 3

- (1) Утврдувањето на цените на водните услуги, на начин и постапка утврдени со овој Правилник има цел да обезбеди :

- вкупната цена на водните услуги за домаќинство да биде достапна имајќи ги предвид просечните приходи по домаќинство во подрачјето во кое се обезбедува водната услуга;
- одржливо користење на инфраструктурата за вршење на водните услуги;
- подобрување на квалитетот на водните услуги со цел да се обезбеди непречено давање на услуги согласно со најдобрите достапни практики;
- создавање услови со неопходните инвестиции во системите за водоснабдување да се обезбеди одржливо функционирање на истите;
- да се обезбеди постепена, а како крајна цел целосна, примена на начелото на загадувачот плаќа, начелото на корисникот плаќа, начелото на еднаквост и начелото на покривање на трошоците;

- заштита и унапредување на животната средина;
- да се подобри ефикасноста на водните услуги преку обезбедување на најдобри по квалитет водни услуги со најмалку трошоци;
- стабилни и предвидливи услови за работење на давателите на водни услуги и
- заштита на потрошувачите и корисниците од злоупотреба на доминантна позиција на давателите на водни услуги.

Член 4

- (1) Давателот на водната услуга од крајниот корисник на водна услуга наплатува цена на водна услуга според тарифите за водни услуги односно регулаторни тарифи утврдени од Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија (во понатамошниот текст: Регулаторна комисија за енергетика), согласно овој Правилник и Методологијата за определување на тарифите за водна услуга, утврдена со Решение за утврдување на тарифа за водна услуга или Решение за утврдување на регулаторна тарифа.

II. РЕГУЛИРАН ПЕРИОД И ВРЕМЕТРАЕЊЕ НА РЕГУЛИРАН ПЕРИОД

Член 5

- (1) Тарифата за водна услуга и регулаторната тарифа се утврдуваат за секоја година од определен регулиран период со Решение за утврдување на тарифа за водна услуги или Решение за утврдување на регулаторна тарифа.
- (2) Под регулиран период се подразбира период од три до шест календарски години за кои што на давателот на водната услуга му се утврдува тарифа или регулаторна тарифа за секоја водна услуга, согласно одредбите од овој Правилник.
- (3) Првиот регулиран период е во времетраење од три календарски години.
- (4) Времетраењето и датумот на отпочнување на регулираниот период за секоја од водните услуги од член 2 на овој Правилник, започнува да важи со денот на отпочнување на примена на Решението за утврдување на тарифа за водна услуга или Решението за утврдување на регулаторна тарифа.

III. ПРИМЕНА НА СМЕТКОВОДСТВЕНИ СТАНДАРДИ

Член 6

- (1) Давателот на водна услуга, своето сметководство го води во согласност со Меѓународните сметководствени стандарди.
- (2) Давателот на водни услуги кој истовремено обезбедува две или повеќе водни услуги од член 2 на овој Правилник или покрај нив врши и друга дејност која во смисла на овој Правилник не се смета за водна услуга, во своите интерни пресметки води одвоена сметководствена евиденција за секоја од дејностите поодделно, изготвува консолидирани биланси за сите дејности и биланс со преглед на приходите, расходите и резултатите од работењето за секоја дејност поодделно.
- (3) Давателот на водни услуги на барање на Регулаторната комисија за енергетика доставува и други податоци и информации потребни за утврдување на тарифата.
- (4) Давателот на водни услуги најдоцна до 31 мај во тековната година, до Регулаторната комисија за енергетика доставува финансиски извештаи за претходната година како и извештај од ревизијата на финансиските извештаи, доколку за изготвување на истиот е обврзан со закон.

IV. НАЧИН И ПОСТАПКА ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ТАРИФИТЕ ЗА ВОДНИ УСЛУГИ

Член 7

- (1) Регулаторната комисија за енергетика ги утврдува тарифите за водни услуги за секој одделен давател на водна услуга со решение кое го донесува на седница.
- (2) При утврдувањето на тарифите за водни услуги, Регулаторната комисија за енергетика особено ќе ги земе во предвид трошоците направени за водната услуга и на услугите за поддршка кои се засновани пред се на оперативните трошоци и трошоците за одржување, трошоците за капитални инвестиции, вклучувајќи ги и трошоците за амортизацијата на средствата за вршење на соодветната водна услуга, надоместоците, даноците и другите давачки утврдени со закон, како и висината на прагот на достапност на домаќинствата во подрачјето во кое давателот ја обезбедува водната услуга.

Член 8

- (1) Тарифите за водни услуги се утврдуваат од страна на Регулаторната комисија за енергетика врз основа на доставеното барање за утврдување на тарифа за водна услуга со предлог тарифи од страна на давателот на водни услуги и доставен нацрт- План за прилагодување на тарифите за водни услуги и податоци и извештаи од Бизнис планот кои се задолжителни за утврдување на тарифите за водни услуги, подготвени согласно со Методологијата за определување на тарифите за водна услуга, земајќи ги во предвид капацитетите на давателот на услугите, препораките за прагот на достапност на ниво на приход на домаќинство и потребните инвестиции во инфраструктура за давање на водни услуги во подрачјето во кое што се обезбедува водната услуга.
- (2) Доставувањето на барањето од став (1) заедно со нацрт-Планот и другите податоци од барањето се врши во писмена и електронска форма, во 4 (четири) примероци.

Член 9

- (1) Барањето од член 8 на овој Правилник се доставува до Регулаторната комисија за енергетика најдоцна во рок од девет месеци пред истекот на важноста на решението за утврдување на тарифата за водна услуга.
- (2) Барањето го доставува управителот на давателот на водни услуги, за секоја водна услуга одделно, по претходна согласност од органот на управување определен во статутот на друштвото.
- (3) Со добивање на барањето за утврдување на тарифа за водна услуга со предлог тарифи и документацијата, Регулаторната комисија за енергетика проценува дали барањето и документацијата се потполни и дали давателот на водна услуга го изработил барањето во согласност со Методологијата за определување на тарифите за водна услуга и Упатството за подготовка на барањето за утврдување на тарифа на водна услуга, поднесоците и на критериумите за оцена.
- (4) Барањето за утврдување на тарифа за водна услуга се смета дека е потполно ако е доставено во форма и содржина како што е определено во Методологијата за определување на тарифите за водна услуга.

Член 10

- (1) Постапката за утврдување на тарифи за водни услуги започнува со денот на приемот на барањето во архивата на Регулаторната комисија за енергетика.

- (2) Во рок не подолг од 30 дена од денот на приемот на барањето, Регулаторната комисија за енергетика го разгледува и го анализира барањето и доколку утврди дека недостасуваат одредени податоци и документи, ќе донесе решение со кој ќе го задолжи давателот на водни услуги во определен временски рок да ги достави бараните податоци и документи.
- (3) Доколку Регулаторната комисија за енергетика утврди дека барањето е комплетно, истото го објавува на својата веб-страница и на трошок на давателот на водни услуги го објавува во два дневни весника, од кои во еден кој што се објавува на македонски јазик и еден кој што се објавува на јазикот што го говорат најмалку 20% од граѓаните кои говорат службен јазик кој не е македонски, со цел прибирање на мислења и предлози од заинтересираните физички и правни лица во рок не подолг од 5 дена од денот на објавување на барањето.
- (4) Во постапката за утврдување на тарифите за водните услуги, Регулаторната комисија за енергетика е должна да ги разгледа и забелешките кои се пристигнати од страна на давателот на водната услуга, односно основачот на давателот на водната услуга.
- (5) Регулаторната комисија за енергетика може да започне постапка за преговори со цел усогласување на висината на тарифите за водни услуги, во согласност со член 11 од овој Правилник, доколку оцени дека доставените забелешки се од таков карактер што можат да влијаат значително на утврдување на висината на тарифите за водни услуги, во рок од 15 дена од денот на прием на забелешките.
- (6) Врз основа на податоците доставени кон барањето, како и врз основа на анализата на доставените мислења од заинтересираните физички и правни лица, Регулаторната комисија за енергетика изготвува нацрт текст на Решението за утврдување на тарифи на водни услуги со образложение, кое што ќе биде предмет на расправа на подготвителна седница на Регулаторната комисија за енергетика.

Постапка за преговори со цел усогласување на тарифите за водни услуги

Член 11

- (1) Постапката за преговори започнува со донесување на решение на Регулаторната комисија за енергетика за отпочнување на постапка за преговори со цел усогласување на висината на тарифите за водни услуги.
- (2) Во решението од ставот (1) на овој член, Регулаторната комисија за енергетика определува листа на прашања за кои може да се преговара со давателот на водната услуга, и тоа особено во однос на:
 - висината, видот и структурата на тарифата и
 - усогласување на Планот за прилагодување на тарифите со Бизнис планот.

Член 12

- (1) По донесувањето на решението од член 11 став (1) од овој Правилник, Регулаторната комисија за енергетика до давателот на водна услуга доставува покана во која особено се наведуваат местото, времето и дневниот ред за одржување на состанокот за преговарање и постигнување согласност.
- (2) Преговорите во име на давателот на водната услуга ги води управителот или друго овластено лице од страна на управителот кое има полномошно да ги води преговорите во име и за сметка на давателот на водната услуга. Својството се докажува со документ кој лицето го доставува до Регулаторната комисија за енергетика.

- (3) За секој одржан состанок се составува записник за текот на преговорите и заклучоците од преговорите.
- (4) Постапката за преговори треба да заврши во рок од 30 дена од денот на нивното отпочнување.
- (5) Доколку преговорите немаат успех, Регулаторната комисија за енергетика ќе донесе Решение за започнување на постапка за утврдување на Регулаторна тарифа за водни услуги согласно член 16 од овој Правилник.

V. КРИТЕРИУМИ ЗА ПРОЦЕНКА НА БАРАЊЕТО И ПОДНЕСОЦИТЕ ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ТАРИФА ЗА ВОДНА УСЛУГА

Член 13

- (1) Проценката на податоците од барањето и поднесоците за утврдување на тарифи се врши во согласност со:
 - Податоците и проекциите доставени со Планот за прилагодување на тарифите;
 - Проекциите за идните трошоци, содржани во Бизнес планот и
 - Проекциите за количините/обемот на водната услуга, содржани во Планот за прилагодување на тарифи и Бизнес планот.
- (2) Давателот на водната услуга ги врши пресметките за податоците и проекциите од став (1) од овој член согласно Упатството за подготовка на барањето за утврдување на тарифа за водна услуга, поднесоците и на критериумите за оцена, донесено од страна на Регулаторна комисија за енергетика.

VI. УТВРДУВАЊЕ НА ТАРИФИ ЗА ВОДНИ УСЛУГИ

Член 14

- (1) Тарифата за водна услуга се утврдува врз основа на оценка на:
 - трошоците за обезбедување на водни услуги и услуги за поддршка;
 - висината на предложената тарифа за водна услуга и цената на водната услуга што ќе се постигне со предложената тарифа и нејзината финансиска достапност за домаќинствата од подрачјето на кое се дава водната услуга и процентот на домаќинствата за кои ќе биде надминат прагот на финансиска достапност;
 - планирани капитални инвестиции за проширување на инфраструктурата и подобрување на водните услуги;
 - ефикасноста на водната услуга споредена со индикаторите на успешност и
 - постигнувањето на вредностите на целите за клучните индикатори за успешноста.
- (2) Тарифата за водна услуга се утврдува со Решение за утврдување на тарифа за водна услуга, кое го донесува Регулаторната комисија за енергетика.
- (3) Решението за утврдување на тарифи за водни услуги особено содржи:
 - висина на тарифата за секоја водна услуга што ја обезбедува давателот;
 - минимум и максимум опсег изразен во проценти на утврдена вредност во рамките на кој е дозволено давателот да донесе одлука за утврдување на висина на тарифата на водната услуга;
 - услови што треба да ги исполни давателот со повикување на прифатен План за прилагодување на тарифите за водните услуги и
 - рок на важење на тарифите за водните услуги.

- (4) Во случај кога не е постигната согласност со давателот за висината на тарифата за водната услуга, Регулаторната комисија за енергетика на седница донесува Решение за отфрлање на барањето за утврдување на тарифи за водна услуга кое особено содржи:
 - основи за отфрлање на барањето;
 - промени кои се потребни да ги направи давателот за повторно поднесување на барањето и
 - индикативна процена за тарифите кои Регулаторната комисија за енергетика ги смета за соодветни.
- (5) Регулаторната комисија за енергетика решенијата од ставовите (2) и (4) од овој член ќе ги објави во „Службен весник на Република Македонија“ и на својата веб страница и истите ќе ги достави до давателот на водната услуга и до основачот на давателот на водната услуга, без одлагање.
- (6) Давателот на водната услуга е должен, без одлагање и не подоцна од 15 дена од денот на објавување на решението од ставот (2) на овој член, да го достави до органот на управување на давателот на водната услуга заради донесување одлука за утврдување на тарифи за водни услуги.
- (7) Доколку не е дадена согласност на одлуката за утврдување на тарифа за водна услуга во рок од 150 дена од денот на објавување на решението за утврдување на тарифата за водна услуга во „Службен весник на Република Македонија“, Регулаторната комисија за енергетика ќе донесе решение за започнување на постапка за донесување на Регулаторна тарифа за водна услуга.
- (8) Решенијата од ставовите (2) и (4) на овој член се конечни и против нив не е дозволена жалба. Против решението од ставовите (2) и (4) на овој член давателот на водната услуга, градоначалникот на општината, општините во градот Скопје, градоначалникот на градот Скопје, односно органот на управување на правното лице основано со Законот за водостопанство или друг закон има право да заведе управен спор пред Управен суд.
- (9) Органот на управување на давателот на водната услуга е должен да ги усогласи своите одлуки со решенијата донесени од страна на Регулаторната комисија за енергетика.

Член 15

Измена на План за прилагодување по исклучок

- (1) Решението за утврдување на тарифата за водна услуга е задолжително за давателот на водната услуга за периодот на кој се однесува.
- (2) По исклучок од ставот (1) на овој член, а во случаите од ставот (3) на овој член, давателот на водната услуга, со барање, може да покрене постапка за измена на решението за утврдување на тарифата за водна услуга пред истекот на периодот на кој се однесува решението за утврдување на тарифа за водна услуга.
- (3) Постапка за измена на решението за утврдување на тарифата за водна услуга може да се покрене доколку:
 - настанала битна промена на околности што постоеле во времето на донесување на решението за утврдување на тарифите за водни услуги, а која доведува до потребата за прилагодување на тарифите;
 - настанала значителна промена во елементите врз основа на кои се утврдува тарифата за водни услуги од членот 13 став (2) од Законот за утврдување на цени на водните услуги.
- (4) Барањето од ставот (2) на овој член се доставува до Регулаторната комисија за енергетика во писмена и електронска форма од страна на управителот на давателот на водни услуги по претходна согласност од органот на управување определен во статутот на друштвото.

- (5) Регулаторната комисија за енергетика по барањето од ставот (2) на овој член одлучува со решение.
- (6) За донесување на решението од ставот (5) на овој член соодветно се применува постапката за утврдување на тарифите за водни услуги согласно член 10 од овој Правилник.

VII. ПОСТАПКА ЗА УТВРДУВАЊЕ НА РЕГУЛАТОРНА ТАРИФА

Член 16

Утврдување на Регулаторна тарифа во случаи кога има податоци

- (1) Во случаите кога преговорите немаат успех, односно не е постигната согласност со давателот за висината на тарифата за водна услуга како и кога не е дадена согласност на Одлуката за утврдување на тарифата за водни услуги од страна на градоначалникот на општината, општината во градот Скопје или градоначалникот на град Скопје, Регулаторната комисија за енергетика ќе донесе Решение за започнување на постапка за утврдување на регулаторна тарифа за водни услуги.
- (2) Регулаторната комисија за енергетика ќе донесе Решение за утврдување на регулаторна тарифа, во рок не подолг од 120 дена од денот на донесување на Решение за започнување на постапка за утврдување на регулаторна тарифа.
- (3) Решението од ставот (2) на овој член, Регулаторната комисија за енергетика го донесува врз основа на податоците со кои располага како и други податоци кои дополнително се доставени или добиени од давателот на водната услуга и соодветна примена на одредбите од членот 13 став (2) од Законот за утврдување на цени на водните услуги.
- (4) Решението од ставот (2) на овој член особено содржи:
 - висина на тарифата за водни услуги изразена во фиксен износ,
 - услови што треба да ги примени давателот и
 - задолжение за давателот на водни услуги да достави План за прилагодување на тарифите, согласно со членот 8 од овој Правилник и рок за негово доставување.
- (5) До донесување на решение за утврдување на тарифи врз основа на доставен План за прилагодување од ставот (4) алинеја 3 на овој член, давателот на водната услуга е должен да го применува решението од ставот (2) на овој член.

Член 17

Утврдување на Регулаторна тарифа во случаи кога нема податоци

- (1) Во случаите кога давателот на водната услуга не достави барање за утврдување на тарифи за водни услуги, како и во случаите кога не постапи по решението од член 10 став (2) од овој Правилник, Регулаторната комисија за енергетика е должна во рок не подолг од 180 дена од денот на донесување на решението за започнување на постапка за утврдување на регулаторна тарифа за водни услуги, односно во рок не подолг од 180 дена од денот на истекот на рокот за доставување на барањето, да подготви Регулаторен план за прилагодување на тарифи за водни услуги, врз основа на кој ќе може да донесе решение за утврдување на регулаторна тарифа за водна услуга.
- (2) Планот од ставот (1) на овој член Регулаторната комисија за енергетика го подготвува самостојно или со ангажирање на овластена ревизорска куќа.

- (3) Давателот на водната услуга е должен на Регулаторната комисија за енергетика или на ревизорската куќа од ставот (2) на овој член, да ги стави на располагање сите податоци и информации кои се потребни за подготовка на планот од ставот (1) на овој член.
- (4) Регулаторната комисија за енергетика може во постапката за подготовка на планот од ставот (1) на овој член, да побара извршување на надзорна ревизија или да побара вештачење за утврдување на трошоците за водните услуги на давателот.
- (5) Трошоците за надзорната ревизија или вештачењето се на товар на давателот на водната услуга, во согласност со Законот за утврдување на цени на водните услуги.
- (6) Регулаторната комисија за енергетика, во рок не подолг од 90 дена од денот на изготвувањето на планот од ставот (1) на овој член, донесува решение за утврдување на регулаторна тарифа за водна услуга врз основа на оцената на податоците собрани во согласност со ставовите (2) и (3) на овој член.
- (7) Заради донесување на решение за утврдување на регулаторна тарифа за водна услуга, Регулаторната комисија за енергетика може да започне постапка за преговори со давателот на водните услуги.
- (8) Решението за регулаторна тарифа од ставот (6) на овој член особено содржи:
 - висина на тарифата за водни услуги изразена во фиксен износ,
 - условите што треба да ги исполни давателот и
 - рок на важење на тарифите.
- (9) Регулаторната комисија за енергетика, решението од ставот (6) на овој член ќе го објави во „Службен весник на Република Македонија“ и на својата веб страница и истото ќе го достави до давателот на водната услуга и до основачот на давателот на водната услуга, без одлагање.
- (10) Органот на управување на давателот на водната услуга е должен во рок не подолг од 45 дена од денот на донесувањето решението од ставот (6) на овој член, да започне да ја применува регулаторната тарифа.
- (11) Решението од ставот (6) на овој член е конечно и против истото не е дозволена жалба. Против решението, давателот на водната услуга и градоначалникот на општината, општините во градот Скопје, градоначалникот на градот Скопје, односно органот на управување на правно лице основано согласно со Законот за водостопанства или друг закон, има право да заведе управен спор пред Управен суд.
- (12) Органот на управување на давателот на водната услуга е должен да ги усогласи своите одлуки кои се релевантни за спроведување на утврдената тарифа за водна услуга, со решението од ставот (6) на овој член.

VIII. ПРИМЕНА НА ДЕЛОВНИКОТ НА РЕГУЛАТОРНАТА КОМИСИЈА ЗА ЕНЕРГЕТИКА

Член 18

- (1) Одредбите од Деловникот за работа на Регулаторната комисија за енергетика кои се однесуваат на организирање и одржување на подготвителна седница и редовна седница на Регулаторната комисија за енергетика, соодветно ќе се применуваат и во постапката за утврдување на тарифи за водни услуги.

Член 19
Подготвителна седница

- (1) По изготвување на текстот на решението од член 14 од овој Правилник, Регулаторната комисија за енергетика е должна да свика подготвителна седница, која треба да се одржи најдоцна до истекот на 50-тиот ден од денот на отпочнување на постапката.
- (2) Кон поканата за присуство на подготвителната седница се доставуваат текстот на решението и мислењата добиени од заинтересираните правни и физички лица.
- (3) За присуство и учество во расправата на подготвителната седница се покануваат овластени претставници на подносителот на барањето, на институции и организации, како и други заинтересирани правни и физички лица.

Член 20
Редовна седница

- (1) Регулаторната комисија за енергетика е должна најдоцна во рок од 10 дена од завршувањето на подготвителната седница да одржи редовна седница на која ќе донесе решение по барањето за утврдување на тарифа за водна услуга.

IX. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 21

- (1) Сите даватели на водни услуги кои обезбедуваат водна услуга на подрачја поголеми од 10.000 еквивалент жители, како и кои обезбедуваат сурова вода за водоснабдителни системи се должни да започнат со примена на тарифи за водни услуги согласно со Законот за утврдување на цени на водните услуги најдоцна до 1 јануари 2018 година.
- (2) Со исклучок на давателите од ставот (1) на овој член, сите останати даватели на водни услуги се должни да започнат со примена на тарифи за водни услуги согласно со Законот за утврдување на цени на водните услуги најдоцна до 1 јануари 2019 година.
- (3) Давателите на водни услуги се должни првото Барање за утврдување на тарифи за водни услуги согласно Законот за утврдување на цените за водните услуги да го достават во рок којшто ќе биде објавен од страна на Регулаторната комисија за енергетика.

Член 22

Овој Правилник влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 01-994/1
25.05.2017 година
Скопје

ПРЕТСЕДАТЕЛ

Димитар Петров